

Bekpolat beg

Category: Kitapcy,Taryhy şahslar
написано kitapcy | 23 января, 2025
Bekpolat beg TARYHY ŞAHSYÝETLER -14:

► BEKPOLAT BEG

«*Direliş. Ärtogrul*» teleserialynda keşbi janlandyrylan Bekpolat beg kim bolupdyr? Bekpolat beg taryhy şahsyýetmi? Albassy lakamy bilen «*Direliş. Ärtogrulyň*» muşdaklaryny özüne çeken Bekpolat begiň rolunda türk aktýory Aly Ersan Duru oýnaýar.

■ Bekpolat beg kim bolupdyr?»

Serialda Ümür obasynyň türkmen begi Aýdyňogly Ümür beg Dragos tarapyndan şehit edilýär. Türkmen obalarynyň arasyna agzalalyk düşýär. Emma Ümür begiň gyzy Ilbilge hatyn hernäçe kyn düşenem bolsa, nämäniň nämedigini görüp ýetişýär we öz obasy bilen Gaýy obasynyň arasynda duşmançylygyň döremegine ýol bermeýär, üstesine Ärtogrul Gazynyň oglu Gündiz begi-de duşmanyň elinden halas edýär. Emma Ilbilge hatyn hernäçe hakykata göz ýetirip duranam bolsa, dogany Albassynyň we gyz jigisi Syrmanyň Ärtogrul Gaza duşmançylyk etjegini bilýär.

Bekpolat beg, ýagny Albassy bolsa aslynda Konýada gezip ýören jansyzdyr. Emir Bahatdin Ärtogrul Gazynyň oglunuň we uçbegligini elinden alybilmänsoň merhum Ümür begiň ruhy taýdan näsag ogly Albassyny herekete geçirýär. Albassy bilen Emir Bahatdin öz aralarynda Ärtogrul Gazyny öldürmek üçin dil düwüşýärler.

Albassy ilki Ärtogrul begiň uçbegilik edýän ýerlerine alamançylyk gurnap, onuň bu ýerlerdäki sylag-hormatyny pese düşürmek isleýär. Ol bu ýerlerdäki türkmen obalaryny gylyçdan geçirip, begzada çagalary alyp gaçyp, ilatyň ýüregine howsala salmaga başlaýar.

Ärtogrul Gazy Albassynyň Ümür begiň ogludygyny bilmese-de, bu talañçylygy edenleriň onuň nökerleridigini bilýär. Ilbilge

hatyn bolsa agasy Albassyny obasyna dolajak bolup, begligiň ähli ygtyýarlygyny oňa tabşyrýar.

Albassy Ärtogrul Gazyny ýok etmek baradaky niýetini gönüden-göni uýasy Ilbilgä aýdýar. Ilbilge hatyn mundan soň hak bilen batylyň haýsam bolsa birini saýlama mejburyýetinde galýar. Ol ýa-ha agasyny goldamaga, ýa-da Ärtogrul Gazynyň we hakykatyň tarapynda bolup, agasydyr obasyna garşıy gitmeliidi.

■ **Albassy kim? Albassy diýmek näme manyny aňladýar?**

Albassy gadymy türkmen mifologiyasynda giňden tanalýan personažlaryň biridir. Fantastiki jandar bolan ýaramaz ruhly albassy köplenç täze çaga dogran enelere musallat bolupdyr.[1]

■ **Bekpolat begiň ölümü**

Teleserialda eden etmişleriniň jezasyny çekip Ärtogrul Gazynyň elinden ölýän Bekpolat begiň ölümü-de edil teleserialdaky obrazy ýaly senariýa esasynda ýazylan sahnadır. Ýagny, taryhda ýaşap geçen milli gahrymanyız Aýdyňogly Ümür begiň Bekpolat beg diýen ogly ýok we onuň bilen baglanyşykly epizodlaryň ählisi-de çeber sýužetlere esaslanýar.

Aslynda Aýdyňogullary türkmen begliginiň hökümdary Aýdyňogly Ümür begiň (1309-1349) özü-de Ärtogrul Gazydan kän-kän soň ýaşap geçen taryhy şahsyýet we onuň Bekpolat beg diýen ogly ýok. Aýdyňogly Ümür begiň at-abraýy we şan-şöhraty Ärtogrul Gazyňkydan ýokarda bolmasa pesde däl. Häzirlıkçe bize elýeterli taryhy maglumatlardan we dürli internet saýtlaryndan Bekpolat begiň taryhy şahsyýetdigini tassyklaýan ýeke maglumata-da duş gelinmedi. Şonuň üçinem teleserialyň Albassy bilen baglanyşykly ähli sahnalarynyň taryha esaslanan çeber sýužetleridigini ýatdan çykarmazlyk gerek.

[1] Giňişleýin maglumat üçin seret:

<http://www.kitapcy.ga/news/albassy/2019-05-08-6831>

http://www.kitapcy.ga/news/gadymy_turkmen_mifologiyasynyn_lege

ndar_sayly_gelini_albassy/2019-11-25-9380

@ Kitapçylar. Taryhy şahslar